

Veselības ministrija

Brīvības iela 72, Rīga, LV-1011, tālr. 67876000, fakss 67876002, e-pasts vm@vm.gov.lv, www.vm.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 01-12.5/1933
Uz 29.03.2022 Nr. 7.8.5./2022-DOC-583/484-909

Latvijas Brīvo arodbiedrību
savienībai

Latvijas Veselības un sociālās aprūpes
darbinieku arodbiedrībai

Zināšanai: Ministru prezidentam
K.Kariņam

*Par apvienības "Latvijas Brīvo
arodbiedrību savienība" un Latvijas
veselības un sociālās aprūpes
darbinieku arodbiedrības vēstulēm*

Veselības ministrs ir saņēmis Ministru prezidenta 2022.gada 29.marta rezolūciju ar uzdevumu atbilstoši arodbiedrību apvienības "Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība" 2022.gada 17.marta vēstulē Nr.56/1 un tās dalīborganizācijas Latvijas veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības (turpmāk – LVSADA) 2022.gada 16.marta vēstulē Nr.2/4-36 minētajam, turpināt dialogu un skaidrojošo darbu ar iepriekšminētajām organizācijām par darba samaksas celšanu ārstniecības personām.

LVSADA ar savu 2022.gada 16.marta vēstuli informē tās adresātus, tajā skaitā Ministru prezidentu, ka LVSADA padome 2021.gada 21.septembrī ir apstiprinājusi streika prasību veselības ministrijai šādā redakcijā - Ministru kabineta 28.08.2018. noteikumos Nr. 555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr.555) 153. punktā noteiktie ārstniecības personu mēneša vidējās darba samaksas apmēri (ārstiem un funkcionālajiem speciālistiem – 1 862 euro, ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu asistentiem – 1 117 euro, ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personām – 745 euro) ar 2022. gada 1. janvāri tiek palielināti ne mazāk kā par 10% visām ārstniecības personām.

Papildus iepriekšminētajā vēstulē norādīts, ka diemžēl ne Veselības ministrija, nedz arī valdība kopumā to joprojām neņem vērā: mēneša vidējā darba

samaksa, ko ārstniecības personām par slimnīcās veikto darbu garantē valsts (skat. Noteikumus Nr.555), 2022.gadā nav paaugstināta ne par centu.

Veselības ministrija jau ar 2021.gada 6.decembra vēstuli Nr. 01-17.1/6370 informēja LVSADA, ka Veselības ministrija 2022.gadā apņemas turpināt meklēt papildu finansējumu, lai paaugstinātu ārstniecības personu pamatalgu, tādā veidā kompensējot darba samaksas samazinājumu periodā, kad piemaksas par darbu Covid-19 apstākļos vairs netiks maksātas. Vienlaikus viena no Veselības ministrijas prioritātēm 2022.gadā tiks saglabāta ārstniecības personu atalgojuma modeļa izstrādāšana kopā ar sociālajiem partneriem, jo lineārs atalgojuma pieaugums nerisina problēmas veselības aprūpē kopumā un tās atbalsta sistēmās.

Veselības aprūpe ir nemainīga valdības prioritāte pēdējos gados un valsts budžeta finansējuma apmērs veselības jomas pasākumu finansēšanai ir būtiski pieaudzis, 2022.gadā sasniedzot 1 536,4 milj. EUR (tai skaitā, 26,8 milj. EUR finansēšanas pozīcijā). Veselības ministrijai 2022.gadam piešķirts papildus finansējums 128,2 milj. EUR, 2023.gadam 102,4 milj. EUR un 2024.gadam 103,4 milj. EUR apmērā. Finansējuma apmēra palielinājums 2022.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir par 663,28 milj. EUR jeb 76%. Ja ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai 2017.gadā papildus tika piešķirti 13,79 milj. EUR, 2018.gadā 88,88 milj. EUR, 2019.gadā 99,46 milj. EUR, 2020.gadā 64,91 milj. EUR, 2021.gadā 165,17 milj. EUR un 2022.gadā 35,00 milj. EUR, tad kopējais papildu finansējums darba samaksas pieaugumam no 2017. līdz 2022.gadam veido 467,21 milj. EUR, kas izlietots tieši LVSADA prasībā ietvertā mērķa sasniegšanai.

Lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, viens no būtiskākajiem izaicinājumiem ir nodrošināt kvalificētu ārstniecības personu esamību valsts finansēto pakalpojumu sniegšanai. Motivējot darbam valsts sektorā, turpinās ārstniecības personu darba samaksas palielināšana, kam veselības nozares budžetā 2022.gadā piešķirti papildu 35 milj. EUR.

Veselības ministrija vērš uzmanību, ka LVSADA 16.marta vēstulē norādītais, ka 2022.gadā mēneša vidējā darba samaksa ārstniecības personām nav paaugstināta ne par centu, neatbilst patiesībai un LVSADA ir maldinājusi šīs vēstules adresātus.

Saistībā ar 2022. gadam piešķirto papildu finansējumu palielināta veselības aprūpes pakalpojumu tarify iestrādātā vidējā darba samaksa ārstniecības personām. Atbilstoši tam Noteikumu Nr.555 153 punkts ir ticis grozīts 2021.gada 29.decembrī un tas paredz, ka šo noteikumu 152. punktā minēto darba samaksu (D), kā arī citus maksājumus par veselības aprūpes pakalpojumu aprēķina, ņemot vērā, ka vidējā darba samaksa mēnesī ir noteikta šādā apmērā:

153.1. ārstiem un funkcionālajiem speciālistiem – 1 963,00 *euro*;

153.2. ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu asistentiem – 1 183,00 *euro*;

153.3. ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personām – 745,00 *euro*.

No 2022. gada 1.janvāra vidējā darba samaksa tarifā ārstiem un funkcionālajiem speciālistiem palielināta līdz 1963 EUR (iepriekš 1862 EUR), savukārt, ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu

asistentiem līdz 1183 EUR (iepriekš 1117 EUR).

2022.gadā ārstu (tai skaitā rezidentu) un funkcionālo speciālistu zemākā mēnešalga pieauga par 4,4% – no 1489 līdz 1555 EUR par slodzi, savukārt māsu un sertificētu ārstu palīgu zemākā mēnešalga palielinājās par 4,74% – no 985 līdz 1032 EUR.

Viszemāk atalgotajām ārstniecības personām (māsu palīgiem) ne zemākā mēnešalga, ne vidējā darba samaksa 2022.gadā nav palielināta: Veselības ministrija kopā ar Valsts Kanceleju 2019.gadā uzsāka un 2020.gadā pabeidza darbu pie jauna ārstniecības personu atalgojuma modeļa izstrādes, kur kā piemērotākā metode tika izvēlēta inovācijas domnīcas izveide ar iespējami plašu nozares ekspertu iesaisti. Domnīcas procesā ar analītisko intelektuālā darba vērtēšanas punktu/metodi, kas ir starptautiski atzīta, un Valsts kancelejai pieder metodes lietošanas tiesības valsts sektorā nodarbināto darba samaksas sistēmas uzturēšanas vajadzībām, eksperti izvērtēja dažādus amatus un noteica katras ārstniecības personu grupas mērķa algu. Tajā tiek ņemti vērā tādi faktori kā nepieciešamā izglītība, atbildība, nepieciešamā profesionālā pieredze un darba sarežģītība. Izvērtējot pēc iepriekš minētās metodes, mērķa alga 2020.gadā ārstiem bija 3 086 EUR, ārstniecības un pacientu aprūpes personām - 1 820 EUR, savukārt jaunākajam medicīniskajam personālam - 883 EUR, ņemot vērā nepieciešamo izglītības līmeni un kvalifikāciju. Redzams, ka iepriekš uzturētā proporcija jaunākajam medicīniskajam personālam - 40% no ārsta darba samaksas, šīs dienas ekonomikas un tirgus apstākļos ir neatbilstoša un turpmāk tiks atbalstītas tirgum atbilstoši novērtētās amatu vērtības (proporcija 29%).

Līdz ar to, paaugstinot darba samaksu 2022.gadam, tika ņemts vērā, ka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu tarifi ārstniecības personām iekļautais darba samaksas apmērs ārstiem bija 60% no sasniedzamās mērķa algas (1 862 EUR (2021.gada tarifi)/ 3 086 EUR), ārstniecības un pacientu aprūpes personām - 61% (1 117 EUR/ 1 820 EUR), savukārt jaunākajam medicīniskajam personālam - 84% (745 EUR/ 883 EUR). Ņemot vērā, ka darba samaksas paaugstināšanai tika piešķirti tikai 35 milj. EUR, tad tika nolemts paaugstināt darba samaksu tām ārstniecības personu grupām, kam tā procentuāli bija zemāka pret sasniedzamo mērķa algu. Kā arī 2022.gadā palielinot darba samaksu ārstiem, jaunākajam medicīniskajam personālam proporcija saglabājas 38% no ārsta darba samaksas, kas joprojām ir daudz augstāka kā starp novērtētajām mērķa algām katrai ārstniecības personu grupām. Ņemot to vērā, viszemāk atalgotajām ārstniecības personām (māsu palīgiem) ne zemākā mēnešalga, ne vidējā darba samaksa 2022.gadā nav palielināta.

Veselības ministrija atkārtoti norāda, ka ārstniecības personas ir veselības aprūpes sistēmas pamatā, līdz ar to nekad neatkāpsies no ārstniecības personu interešu aizstāvības citu nozaru starpā un ir ieinteresēta saglabāt sociālo dialogu ar LVSADA, lai kopīgi rastu pieņemamākos risinājumus un turpinātu sadarbību dažādu jautājumu kopīgai virzīšanai, tajā skaitā, lai paaugstinātu ārstniecības personu atalgojumu.

Veselības ministrija apliecina, ka joprojām ir atvērta savstarpējam dialogam.

Veselības ministrs

(paraksts*)

Daniels Pavļuts

Ilze Šķinķe 67876177
ilze.skinke@vm.gov.lv